

PRIMERS AUXILIS: FRACTURES, LUXACIONS, ESQUINÇOS

Concepte de traumatisme

Totes les lesions produïdes com a conseqüència de l'aplicació d'una força sobre l'esquelet, ja sigui de forma directa o bé indirecta.

Traumatismes en extremitats

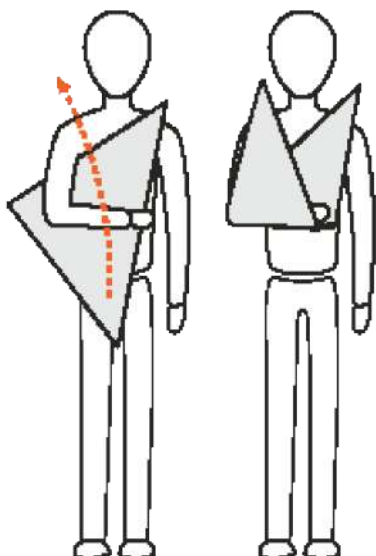
- Rarament són motiu de risc vital.
- Poden generar seqüeles discapacitants.

Traumatismes a la cara, al crani, al tòrax i a l'abdomen

- Són motiu de risc vital.
- Poden deixar seqüeles estètiques i funcionals.

Esquinç

Separació momentània de les superfícies articulars provocada per un moviment forçat i traumàtic. Hi podria haver trencament del lligament i fins i tot arrencarse un tros de l'os.

Luxació

Separació mantinguda de les superfícies articulars per caiguda, impacte directe o estirament. L'articulació està desmuntada. Els dits, els colzes i les espatlles són les articulacions més luxables a causa de la seva inestabilitat.

Síntomes

- Dolor, inflamació, imпотència funcional i deformatat de l'articulació en les luxacions, ja que l'articulació està desmuntada.

Actuació general

- Apliqueu-hi fred local.
- Eleveu l'articulació afectada.
- Immobilització i repòs.
- No hi apliqueu pomades antiinflamatòries ni administreu analgèsics per no emascarar els símptomes de la lesió.
- Trasllat al centre mèdic.

Fractura

Pèrdua de continuïtat estructural de l'os.

Classificació

- Incompletes o completes.
- Transversals, obliqües, espiroidals i comminacions.
- Tancades o obertes.

Síntomes

- Dolor intens que augmenta amb la mobilització de l'extremitat.
- Inflamació.
- Deformatat de l'extremitat.

- Impotència funcional.
- Envermelliment de la zona a causa de l'hematoma, la inflamació i l'edema.
- Hemorràgia.

Actuació general en les fractures

- Activeu la cadena d'auxilis.
- Tranquil·litzeu la víctima.
- No la mogueu.
- Aparteu la roba de la zona per examinar-la.
- Palpeu-la sense moure-la, cercant els punts dolorosos o crepitacions.
- Retireu els objectes que comprimeixin la zona.
- Comproveu el pols a l'extremitat.
- Apliqueu-hi fred local protegint la pell.
- En el cas de les obertes, cobriu-les amb gases humides i controleu les possibles hemorràgies i els signes vitals.
- Traslladeu la persona a un centre sanitari.

Fractures de les extremitats:

- Immobilitzeu l'articulació superior i la inferior a la fractura.

Complicacions en les fractures

- Compressions vasculars i nervioses.
- Lesió de les zones toves adjacents i dels vasos sanguinis, nervis i músculs.
- Hemorràgia i xoc hipovolèmic. Aquestes complicacions són importants en fractures de pelvis, fèmur i politraumatismes.
- Xoc neurogènic causat pel dolor. Bàsicament, en polifractures i en immobilitzacions incorrectes que incrementen el dolor.
- Infeccions en les fractures obertes.

Fractures de crani i columna

A causa de la possible lesió del cervell i de la medul·la espinal es tractaran com a fractures greus.

S'activarà la cadena d'auxili, es controlaran els signes vitals i s'actuarà en conseqüència, RCP si cal, mantenint l'eix cap-coll-columna.

RECORDEU

La missió del socorrista no és curar, sinó garantir que la persona accidentada arribi en les millors condicions possibles al centre mèdic!